



14.1.2021

Lainsäädännön soveltamisen ja edistämisen työryhmän kokous 1/2020

Aika 9.11.2020 klo 13:00–15:00

Paikka Skype

Osallistujat Emilia Laitala, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Sanna Sinisalo, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja

Sihteeri: Waltteri Heino, valtiovarainministeriö

Paikalla:

Aila Heusala, Digi- ja väestötietovirasto

Anna-Stina Tarkka, oikeusministeriö

Annika Collin, ympäristöministeriö

Emilia Ojala, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Ethel Eriksson, Sipoon kunta

Ida Sulin, Kuntaliitto

Kimmo Karhu, Helsingin kaupunki

Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö

Merja Heikkonen, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta
VANE

Mika Paasikallio, Patentti- ja rekisterihallitus

Noora Kallio, Digi- ja väestötietovirasto

Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö

Sami Aalto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Susanna Paakkola, maa- ja metsätalousministeriö

Taito von Konow, Verohallinto

Teija Hautera, Kansaneläkelaitos

Tiina Salminen, työ- ja elinkeinoministeriö

Poissa:

Meri Pensamo, työ- ja elinkeinoministeriö

Erikseen kutsuttuna:

Marjukka Saarijärvi, valtiovarainministeriö

Petteri Ohvo, valtiovarainministeriö



1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:02.

2 Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin muutoksitta.

3 Työryhmän esittäytyminen

Kaikki kokouksessa paikalla olleet esittäytyivät.

4 Digitalisaation edistämisen ohjelman esittely (liite 1)

Esittelijä: Marjukka Saarijärvi, valtiovarainministeriö

Ohjelmapäällikkö Marjukka Saarijärvi esitteli valtiovarainministeriön Digitalisaation edistämisen ohjelman (jäljempänä ”Digiohjelma”) toimintaa ja tavoitteita. Digiohjelman verkostopäivältä saatiin työryhmän toiminnalle syötteitä mm. liittyen käytännönläheisten ohjeiden ja case-esimerkkien tarpeeseen, substanssilainsäädäntöön keskittymiseen sekä yhteistyön tiivistämiseen poikkihallinnollisesti ja sidosryhmien kesken. Yleisesti ottaen Digiohjelmassa toivotaan työryhmältä positiivista ratkaisuhakuisuutta tunnistettuihin lainsäädännön haasteisiin julkisten palvelujen digitalisoimisessa.

Keskusteltiin selkokielisten case-esimerkkien tarpeesta. Hyvinä käytäntöinä esiteltiin mm. ennakkotapauspankki, jonne havaintoja kootaan, sekä palvelukehityksen käsikirja, jossa nostetaan esiin sähköisten palvelujen rakentamisessa huomioon otettavia seikkoja. Kuntasektorilla keskeisenä nähdään myös tulevat kuntavaalit ja päättäjien digitaitojen tukeminen. Tärkeää on myös käsiteltävien asioiden systemaattinen käsittely ja jäsentäminen. Tämän työryhmän toiminnasta toivotaan rohkeaa ja eteenpäin katsovaa.

Keskustelu merkittiin tiedoksi.

5 Työryhmän asettamisen perusteet ja aiemmat selvitykset (liite 2)

Esittelijä: Emilia Laitala, valtiovarainministeriö

Emilia Laitala esitteli työryhmän asettamispäätöksen taustaa ja jo tehtyjen selvitysten tuloksia. Työryhmän tehtäviksi on asetettu neljä eri tehtäväkokonaisuutta, jotka keskittyvät Digiohjelman tukemiseen, lainsäädännön soveltamissuosituksen valmisteluun ja muodostamiseen, sääntelyn kehittämistarpeiden tunnistamiseen sekä lainsäädäntöjen toimeenpanon ja toteutumisen seurantaan ja tukemiseen.

Sähköistä asiointia koskevaa sääntelyä ja siihen liittyviä haasteita on kartoitettu aiempina vuosina. Lainsäädännön osalta sähköisten palvelujen kehittämisen haasteiksi on tunnistettu mm. yleisten mahdollisuuksien ja eri tilanteisiin liittyvien menettelytapaohjeiden puuttuminen. Haasteita asettavat myös eri käytännöt organisaatioissa tai hallinnonaloittain sekä sääntelyn pirstaleisuus ja tulkinnanvaraisuus. Elinkeinotoimintaa harjoittavien sähköisen asioinnin kehittämiseen liittyen selvityksissä korostetaan palvelujen

käytettävyyttä ja toimintavarmuutta sekä menettelysäännösten selkeyttä. Sääntelyn vaikuttavuuteen vaikuttaa myös kohdejoukon hahmottaminen.

Aiemmissä selvityksissä tunnistettujen asioiden lisäksi tämän työryhmän käsiteltäväksi tuodaan myös Digiohjelman verkostopäivässä esiin nostettuja haasteita liittyen lain velvoittavuuteen, tulkintaan ja soveltamiseen. Työryhmä jatkaa myös 31.12.2020 päättyvän digipalvelulain seurantaryhmän tehtävää liittyen digipalvelulain toimeenpanon seurantaan.

Keskusteltiin data-näkökulman sisällyttämisestä työryhmän työskentelyyn, kehittämisen reunaehdoista ja Digiohjelman rahoituksesta. Työryhmän työssä on huomioitava, että perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan luonnollisille henkilöille tulee taata mahdollisuus paperiasiointiin. Perustuslaillinen lähtökohta on otettava huomioon myös elinkeinotoimintaa harjoittavien määrittelyssä ja sähköisen asiointin velvoittavuudessa. Digiohjelman rahoitusta ei voi suoraan suunnata yksittäiselle toimijalle substanssipalvelun kehittämiseen, sillä se on tarkoitettu yhteistoimenpiteisiin.

Keskustelu merkittiin tiedoksi.

6 Työryhmän tehtävät tulevalle toimikaudelle

Esittelijä: Sanna Sinisalo, valtiovarainministeriö

Keskusteltiin työryhmän toimintatavoista ja tehtävistä tulevalle toimikaudelle työryhmän jäsenten ehdotusten pohjalta. Ehdotukset ryhmiteltiin alustavasti seuraaviin asiakokonaisuuksiin: saavutettavuus, tiedonhallintalaki, toimintatavat, data, digin ensisijaisuus ja ohjeet/esimerkit.

Saavutettavuuteen liittyen ehdotettiin saavutettavuussäännösten noudattamisen seurannan jatkamista. Tiedonhallintalain näkökulmasta ehdotettiin tiedonluovutussäännösten katsomista tietopalvelujen näkökulmasta. Toimintatapoihin liittyen pidettiin tärkeänä konkreettisten tulosten aikaansaamista, mistä hyvänä esimerkkinä mainittiin ennakkotapauspankki. Ehdotettiin myös, että työryhmässä hyödynnetään organisaatioissa jo tapahtuvaa työtä, sillä resurssit ovat monessa organisaatiossa tiukalla. Dataan liittyen ehdotettiin data-analytiikan ja profiloinnin hyödyntämisen selvittämistä palvelutarjonnan kartoittamisen tueksi.

Lisäksi ehdotettiin keskittymistä viranomaisten tiedonsaannin mahdollisiin esteisiin, henkilötietojen käsittelyn vastuiden selkeyttämiseen ja sopimusteknisiin ohjeisiin. Tärkeänä pidettiin myös työryhmän käsittelemien asioiden priorisointi ja selkeyttäminen.

Ehdotusten käsittelyä jatketaan työryhmän seuraavassa kokouksessa.

Keskustelu merkittiin tiedoksi.

7 Muut asiat

8 Seuraavat kokoukset

- 7.12.2020 klo 14:00–16:00, Skype

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:00.

Liitteet

Liite 1: [Digitalisaation edistämisen ohjelman esittely](#)

Liite 2: [Työryhmän asettamisen perusteet ja aiemmat selvitykset](#)

Jakelu

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi